

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל
לדמותו של בלק
 לפרשת בלק (על פי שיעורים של הרב אמנון בזק והרב עזרא ביק)

1. **בבלי, בבא בתרא (יד ע"ב):**
 "משה כתב ספרו ופרשת בלעם".
2. **הריטב"א (שם):**
 "נראין דברי האומרים שאין זו פרשת בלעם שכתובה בתורה, דההיא הקדוש ברוך הוא כתבה כשאר התורה, אלא פרשה בפני עצמה היא שכתב והאריך בה יותר והיתה מצויה להם".
3. **רש"י (שם):**
 "אף על פי שאינן צורכי משה ותורתו וסדר מעשיו".
4. **מיכה (ו', ה):**
 "עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אתו בלעם בן בעור מן השטים עד הגלגל למען דעת צדקות ה' "
5. **במדבר כ"ב, ב':**
 "וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמר: "
6. **במדבר כ"ב, ד':**
 "ילחכו הקהל את כל סביבתינו בלחך השור את ירק השדה"
7. **במדבר כ"ב ד':**
 "ובלק בן צפור מלך מואב בעת ההוא: "
8. **שופטים, נאום יפתח למלך עמון**
 "ועתה הטוב טוב אתה מבלק בן צפור"
9. **שמות א', ט:**
 "הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו"
10. **במדבר כ"ב, ה-ו:**
 "ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא"
 "הנה עם יצא ממצרים הנה כסה את עין הארץ... כי עצום הוא ממני"
11. **שמות א', יב:**
 "ויקצו מפני בני ישראל"
12. **במדבר כ"ב, ג':**
 "ויקץ מואב מפני בני ישראל"
13. **שמות א', י:**
 "והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ"
14. **במדבר כ"ב, ו:**
 "אולי אוכל נכה בו ואגרשנו מן הארץ"
15. **תנחומא תולדות סימן ה:**
 "פרעה צוה – ה' לא צוה, אלא וכאשר יענו אתו פן ירבה וכן יפרץ' (שמות א', יב)... בלק ובלעם בקשו לקלל את ישראל, וה' לא בקש".
16. **במדבר כ"ב, ה:**
 "הנה עם יצא ממצרים..."
17. **במדבר כ"ב י-יא:**
 "בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי. הנה העם היצא ממצרים..."
18. **במדבר כ"ג, כב; במדבר כ"ד, ח:**
 "א-ל מוציאם/מוציאו ממצרים פתועפת ראם לו".
19. **שמות ה', ב:**
 "מי ה' אשר אשמע בקלו... לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח"
20. **במדבר כ"ב, ה'-י"ג**
 ה וישלח מלאכים אל-בלעם בן-בעור פתורה אשר על-הנהר ארץ בני-עמו לקרא-לו לאמר הנה עם יצא ממצרים הנה כסה את-עין הארץ והוא ישב ממלי ו. ועתה לכה-נא ארה-לי את-העם הזה כי-עצום הוא ממני אולי אוכל נכה-בו ואגרשנו מן-הארץ כי ידעתי את אשר-תברך מברך ואשר תאר יואר. ז וילכו זקני מואב וזקני מדן ויקסמים בידם ויבאו אל-בלעם וידברו אליו דברי בלק. ח ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשבתי אתכם דבר כאשר ידבר ה' אלי וישבו שרי-מואב עם-בלעם. ט ויבא אלקים אל-בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך. י ויאמר בלעם אל-האלקים בלק בן-צפור מלך מואב שלח אלי. יא הנה העם היצא

30. במדבר כ"ד, כ"ה:

"וַיִּקַּם בַּלְעָם וַיִּלְדָּה וַיִּשָּׁב לְמִקְמוֹ וְגַם בָּלַק הִלְךָ לְדַרְכוֹ:"

31. במדבר כ"ג, כ"ג:

"כִּי לֹא נִחַשׁ בַּיַּעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל כְּעַתְּ יֹאמֵר לַיַּעֲקֹב וְלַיִשְׂרָאֵל מֶה פֶּעַל אֵל:"

ממצרים ויכס את-עין הארץ עתה לכה קבה-לי אתו
אולי אוכל להלחם בו וגרשתי. יב ויאמר אלקים אל-
בלעם לא תלך עמם לא תאר את-העם כי ברוך הוא יג.
ויקם בלעם בבקר ויאמר אל-שרי בלק לכו אל-ארצכם
כי מאן ה' לתתי להלך עמכם.

21. במדבר כ"ב, ט"ז-כ"א

טז ויבאו אל-בלעם ויאמרו לו כה אמר בלק בן-צפור אל-
נא תמנע מהלך אלי. יז כי-כבד אכבדך מאד וכל אשר-
תאמר אלי אעשה ולכה-נא קבה-לי את העם הזה. יח
ויען בלעם ויאמר אל-עבדי בלק אם-יתן-לי בלק מלא
ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את-פי ה' אלקי לעשות
קטנה או גדולה. יט ועתה שבו נא בזה גם-אתם הלילה
ואדעה מה-יסף ה' דבר עמי. כ ויבא אלקים אל-בלעם
לילה ויאמר לו אם-לקרא לך באו האנשים קום לך אתם
ואך את-הדבר אשר-אדבר אליך אתו תעשה. כא ויקם
בלעם בבקר ויחבש את-אתנו וילך עם-שרי מואב.

22. במדבר כ"ב, כ':

"ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה"

23. במדבר כ"ב, ל"ה:

"ואפס את הדבר אשר אדבר אליך אתו תדבר"

24. במדבר כ"ב, ל"ח:

"הנה באתי אליך עתה היכול אוכל דבר מאומה הדבר
אשר ישים א-להים בפי אתו אדבר:"

25. במדבר כ"ג, י"א-י"ב:

"ויאמר בלק אל בלעם מה עשית לי לקב איבי לקחתיך
והנה ברכתך ברך:
ויען ויאמר הלא את אשר ישים ה' בפי אתו אשמר
לדבר:"

26. במדבר כ"ג, כ"ה-כ"ו:

"גם קב לא תקבנו גם ברך לא תברכנו:
ויען בלעם ויאמר אל בלק הלא דברתי אליך לאמר כל
אשר ידבר ה' אתו אעשה:"

27. במדבר כ"ג, כ"ז:

"ויאמר בלק אל בלעם לכה נא אקחך אל מקום אחר
אולי יישר בעיני הא-להים וקבתו לי משם"

28. במדבר כ"ד, י"א:

"ועתה ברח לך אל מקומך אמרתי כבד אכבדך והנה
מנעך ה' מכבוד:"

29. במדבר כ"ד, י"ב-י"ג:

"הלא גם אל מלאכך אשר שלחת אלי דברתי לאמר:
אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את
פי ה' לעשות טובה או רעה מלפי אשר ידבר ה' אתו
אדבר:"